

Letecká přeprava potápěčských svítilen a baterií

Každý z nás, když občas letí letadlem, musí v rámci prevence únosů, zranění nebo ohrožení ostatních pasažérů a posádky nechat standardně odbavit nebezpečné předměty, např. nože a čepel jako zaregistrovaná zavazadla. Z bezpečnostních důvodů nelze tyto předměty vzít s sebou na palubu.

Někteří z nás mají podobnou zkušenost také s odbavováním potápěčských svítilen na letišti. Hlavní obavy, které potápěčské svítilny vzbuzují, nejsou spojeny s možným únosem letadla, ale spíše s rizikem vzniku požáru. Velké a těžké svítilny a baterie jsou většinou odbavovány jako standardní (zaregistrované) zavazadlo, protože vzhledem ke své váze překračují limity pro příruční palubní zavazadlo. Pokud by však v zavazadlovém prostoru došlo k jejich náhodnému zapnutí, jsou potápěčské svítilny schopny vyvinout větší teplotu než obyčejná baterka. Může tak dojít k zapálení materiálů, které je obklopují, což je v letecké přepravě doslova katastrofa.

Jakým způsobem tedy dopravíme svítilny do místa, kde se chceme potápět?

Pokud letíme letadlem, doporučujeme vyjmout baterie ze svítilny. Pokud svítilnu rozmontujeme, je také možné vzít žárovky a baterie jako příruční zavazadlo na palubu, což je např. pro žárovky bezpečnější způsob přepravy s menším rizikem poškození.

Potápěčská světla zcela jasně spadají mezi užší skupinu nebezpečných předmětů. Důvody vysvětluje následující text: *„Potápěčské vybavení: (...) Potápěčské svítilny mohou obsahovat vyměnitelné olověné baterie a pokud se jedná o světla s vysokým výkonem, dokáží po zapnutí vytvořit rovněž velké množství tepla. Proto by z nich měly být za účelem zajištění bezpečné přepravy vyjmuty baterie a žárovky.“*

Jednoznačné pokyny poskytují předpisy Mezinárodní asociace leteckých dopravců (IATA) pro přepravu nebezpečných předmětů v odstavci 2.3.4.6, který se týká předmětů produkujících teplo:

△ 2.3.4.6 Předměty produkující teplo

PROVOZNÍ VARIANTA: DE-08

Bateriemi napájená zařízení schopná po zapnutí vytvořit mimořádné množství tepla, které může způsobit požár, např. podvodní svítilny generující vysoce intenzivní světlo. Součástka produkující teplo a baterie se od sebe oddělí vyjmutím součástky produkující teplo, baterie nebo jiné součástky, např. pojistky, z přístroje. Jakákoliv baterie, která byla z přístroje vyjmuta, musí být zajištěna proti zkratu (uložením v původním balení nebo jiným způsobem izolace kontaktů, např. obalením kontaktů nebo umístěním každé baterie zvlášť do plastové tašky nebo ochranného obalu).

Větší množství těžkého technického vybavení...

Obzvláště techničtí potápěči převážejí hodně záložních svítilen s bateriemi. Množství materiálu, který se může rozžhavit na vysokou teplotu v tomto případě pravděpodobně překročí váhu příručního zavazadla, kterou povoluje letecká společnost. Většina svítidel tak musí být odbavena jako standardní (zaregistrované) zavazadlo.

Baterie typu talk...lithiové baterie...

Když hovoříme o přepravě nebezpečných předmětů, musíme se zmínit rovněž o lithiových bateriích, pro které existuje zvláštní způsob přepravy. Pokud pasažér a/nebo člen posádky převáží např. přenosné elektronické (zdravotní) zařízení obsahující lithiové baterie či články nebo akumulátory na bázi lithných iontů pro léčebné využití, musí při jejich balení a přepravě postupovat podle požadavků specifikovaných v Technických předpisech **Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)** a získat povolení od letecké společnosti.

ICAO je mezivládní organizace existující v rámci OSN. Podle **Technických předpisů pro leteckou přepravu nebezpečného nákladu (Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air)** mohou pasažéři a členové posádky mít u sebe v příručním zavazadle osobní přenosná elektronická zařízení obsahující lithiové články nebo akumulátory (nabíjecí baterie) na bázi lithných iontů (v hodinkách, kalkulačkách, fotoaparátech, mobilních telefonech, laptotech, videokamerách atd.), pokud obsah lithia v bateriích nepřesahuje 2 g a jejich výkon nepřesahuje 100 Wh. Lithiové baterie, jejichž výkon je větší než 160 Wh, nesmí být ani v příručním zavazadle, ani ve standardně odbavovaném (zaregistrovaném) zavazadle (je nutné je převážet jako nebezpečné zboží). Akumulátory na bázi lithných

iontů s výkonem 100-160 Wh mohou být převáženy nainstalované v zařízení zabaleném v příručním nebo standardně odbavovaném zavazadle po schválení přepravy leteckou společností. Co se týče záložních baterií, lze na jednoho pasažéra nebo člena posádky po schválení leteckou společností převážet pouze 2 baterie s výkonem 100-160 Wh.

Záložní baterie mohou být převáženy pouze jako příruční zavazadlo a mají být samostatně zabalené v izolačním obalu, umělohmotné tašce nebo krabici, případně musí být jejich kontakty, tedy elektrody, překryty adhezivní páskou, aby se zabránilo vzniku zkratu.

Jak je vidět, není baterie jako baterie a ani přístroj není jako přístroj. V každém případě je vhodné informovat se u místní letecké společnosti s dostatečným předstihem před letem, aby nás na letišti nečekalo nepříjemné překvapení. Dále je vhodné získat tyto informace také ze země, kam jedete na dovolenou, abyste si svoje vybavení mohli bezpečně přivést domů, jinak si vysloužíte nevraživé pohledy od spolucestujících, kteří vás budou podezřívat z pokusu o letecké zhářství.